

Letopisecká komise Rady města Úvaly

Zápis z řádného jednání Letopisecké komise č. 2/2021

Termín	: 23.8.202 od 16:00 hodin
Místo	: Městský úřad Úvaly, Arnošta z Pardubic 95
Rozdělovník	: Ing. Zdeňka Havránková, Mgr. Alena Janurová, Jana Tesařová, Ing. Lukáš Rubeš, Ing. Vladislav Procházka, František Smolík
Přítomní členové	: Ing. Zdeňka Havránková, Mgr. Alena Janurová, Jana Tesařová, Ing. Lukáš Rubeš, Ing. Vladislav Procházka
Omluveni	: František Smolík -----
Host:	:
Tajemník	: Kamila Budilová

Stav přítomných: 5 + zapisovatel

Program jednání

1.	Zahájení
2.	Projednání retrospektivního kronikářského zápisu za rok 2001
3.	Paměť města - promítání doposud nezveřejněných dílů rozhovorů s pamětníky (V. Jankovský, M. Martínek)
4.	Paměť města - natáčení nových dílů
5.	Projednání umístění dalších kamenů zmizelých za úvalské občany židovského původu, kteří byli zavražděni v průběhu II. světové války
6.	Různé

Ad 1) Zahájení

Předsedkyně komise přivítala přítomné a seznámila je s dnešním programem, program schválen bez připomínek. Komise je usnášení schopná.

Ad 2) Projednání retrospektivního kronikářského zápisu za rok 2001

Retrospektivní kronikářský zápis za rok 2001 vypracovaný kronikářkou města Mgr. Alenou Janurovou obdrželi všichni členové LK emailem.

Členové LK oceňují kvalitu kronikářského zápisu a děkují Mgr. Janurové za její práci a doporučují radě města zápis ke schválení.

Text usnesení 4/2021		Výsledek hlasování
Letopisecká komise projednala a doporučuje radě města ke schválení kroniku města za rok 2001 napsanou kronikářkou města Mgr. Alenou Janurovou.		
Pro	4	usnesení bylo přijato
Proti	0	
Zdržel se	1	

Ad 3) Paměť města - promítání doposud nezveřejněných dílů rozhovorů s pamětníky

(E. Jankovský, M. Martínek)

Promítání doposud nezveřejněných dílů Paměť města a rozhovor s pamětníkem proběhne 20.10.2021 od 14 a od 18 hodin v sále DPS.

Z. Havránková osloví ředitele neziskové organizace Post Bellum M. Kroupu a požádá ho o účast.

Ohledně pamětníka se mezi p. Jankovským a p. Martínekem rozhodne dle časových a zdravotních možností jednotlivých zúčastněných. (V. Procházka dohodl v uvedeném termínu účast pana E. Jankovského).

Ad 4) Paměť města - natáčení nových dílů

Další díl paměti města bude o třech generacích sboru dobrovolných hasičů - rodina Šindelářů. Bylo již předjednáno v minulém roce. Scénář připraví A. Janurová a V. Procházka. Moderovat by mohla Alena Tesařová - členka SDH Úvaly či Petr Rytina starší - bývalý velitel SDH Úvaly. Na kameru a střih osloví J. Tesařová p. Šístka. Natáčení by mohlo proběhnout v říjnu či listopadu 2021, jedná se o cca hodinu natáčení.

Komise se shodla, že se v dalších dílech zaměří na nejstarší úvalské sportovní organizace - tenisový klub, fotbalisty a házenkáře.

V. Procházka upozorňuje na problematiku nedořešených autorských práv u Paměti města. U prvního a druhého dílu je autorem město, u třetího až dvanáctého dílu je spor o autorství s Klubem přátel historie a přírody Úval a okolí. J. Tesařová osloví právníky města s požadavkem na řešení výše uvedené problematiky.

Ad 5) Projednání umístění dalších kamenů zmizelých za úvalské občany židovského původu, kteří byli zavražděni v průběhu II. světové války

V. Procházka navrhuje pokračovat v umisťování kamenů zmizelých, řeší se provedení, financování a další technické otázky.

Text usnesení 5/2021		Výsledek hlasování
Letopisecká komise doporučuje radě města zrealizovat položení dalších kamenů zmizelých za Pavla Rosenbauma, Bedřišku Rosenbaumovou, Evu Orlíkovou rozenou Rosenbaumovou, Jiřího Rosenbauma před jejich domem v Riegrově ulici čp.65		
Pro	5	usnesení bylo přijato
Proti	0	
Zdržel se	0	

Ad 6) Různé

Správní odbor městského úřadu obdržel žádost (která je přílohou tohoto zápisu) o zprostředkování kontaktů na pamětníky, nebo rodinné příslušníky těch úvalských občanů, kteří byli v legiích, nebo se účastnili v některém z odbojů v minulém století. Vzhledem k tomu, že PhDr. Lenka Mandová se dlouhodobě zabývá touto problematikou a má kontakty na tyto občany, Z. Havránková pí. Mandovou požádá o zprostředkování těchto kontaktů.

A. Janurová navrhuje zakoupení knihy pro potřeby městského archivu „Dějiny královského města Český Brod, autor Vladimír Jakub Mrvík“. J. Tesařová přislíbila zakoupit. (splněno)

Z. Havránková rozeslala před zasedáním členům komise stanovisko publikované ve věstníku Kroniky a kronikáři k problematice zveřejňování kronik na internetu ve vztahu ke GDPR (Příloha 2 zápisu). Proběhla diskuze. Město již své kroniky tímto způsobem zveřejněné má. Na Radu města Úvaly bude předložen materiál k odsouhlasení zveřejňování kronik na webu města.

A. Janurová žádá o zaškolení následovníka jako správce archivu, J. Tesařová přislíbila oslovit pí. Kasawatovou, zdali by měla zájem.

Řeší se nutnost opravy informativní tabule u sochy Arnošta z Pardubic umístěné na náměstí. Existuje několik návrhů řešení, přičemž jedním z nich je úplné odstranění. Diskuze je otevřena. Členové se seznámí se stavem cedule a na příštím jednání navrhnou řešení.

Předsedkyně komise poděkovala přítomným za účast a jednání v 17:20 hodin ukončila.

Zapsala: Kamila Budilová

předsedkyně Letopisecké komise
Ing. Zdeňka Havránková

Přílohy:

1. Žádost od Post Bellum
2. Kopie článku z věstníku Kroniky a kronikáři

Vážená paní, vážený pane,

obracím se na Vás s prosbou o pomoc.

Zastupuji neziskovou organizaci Post Bellum, která od roku 2001 vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků klíčových momentů 20. století.

Paměť národa je sbírka vzpomínek konkrétních pamětníků, fotografií, deníků a dalších archiválií, které jsou nedílnou součástí československé moderní historie. V dnešních dnech čítá naše databáze skoro šest a půl tisíce zpracovaných pamětnických medailonů a jako internetový archiv je přístupná široké veřejnosti na adrese www.pametnaroda.cz.

Dosud jsme zaznamenali především vzpomínky veteránů z druhé světové války, přeživších holocaustu, odbojářů, vyprávění politických vězňů, představitelů disentu, příběhy novodobých vojenských veteránů, či představitelů národnostních menšin. Nejstarší generace pamětníků válečných a poválečných událostí však již téměř zmizela a žijí mezi námi poslední z nich.

Pomozte nám zaznamenat jejich příběhy pro budoucí generace. S odeznívající pandemií jsme si ještě více uvědomili, nakolik jsou jejich životy a tedy i svědectví, která vyprávějí, ohroženy. Zeptejte se prosím svých klientů rodiny a známých, zda by nebyli ochotní vyprávět vzpomínky dokumentaristovi Paměti národa, který může přijít za nimi domů. Naše organizace disponuje rovněž sítí natáčecích studií. Do nejbližšího z nich můžeme dopravit pamětníka, který k tomu svolí.

Studia máme na těchto místech: Praha, Plzeň, České Budějovice, Pardubice, Zlín, Olomouc, Ostrava, Brno a Liberec. Naši dokumentaristé však mohou dojet kamkoliv, přímo za pamětníkem a zaznamenat jeho vyprávění na diktafon.

Pokud máte námět na pamětníka, jehož svědectví bychom dle Vašeho názoru měli zaznamenat, **kontaktujte mě nejlépe prostřednictvím krátkého dotazníku: na jehož základě budeme mít všechny potřebné informace, <https://forms.gle/YJVHoVxcd5JxS25E6>**, abychom mohli natáčení co nejdříve zařadit na seznam a realizovat.

Předem velice děkujeme za pomoc při budování sbírky orálního svědectví Paměti národa.

--
S pozdravem,

Mgr. Linda Wolfová
vedoucí produkce dokumentačního oddělení Post Bellum, z.ú.

Proč není doporučeno zveřejňovat aktuální kronikářské zápisy na webu obce?

Vedení obecní kroniky je upraveno zákonem č. 132/2006 Sb., zákon o kronikách obcí, který obcím ukládá povinnost vedení kroniky. Zákon dále stanovuje způsob vedení a nahlížení do kroniky.

Zákon umožňuje nahlížet do obecní kroniky jen ve vymezené době a na obecním úřadě (nahlížení do tištěné verze pak jen za dohledu kronikáře), což lze dovodit i odkazem na ust. § 2 odst. 3 zákona, dle kterého je obec povinna zabezpečit kroniku proti neoprávněnému přístupu.

Z textu zákona tedy vyplývá, že umístění kroniky v plném znění na internetových stránkách obce není možné. Jak již jsme uvedli v článku Právní posouzení možnosti zveřejnění kroniky obce na internetových stránkách obce (zveřejněno na webu kronikari.info 12. 8. 2014 a následně i v tištěném kronikářském zpravodaji) odpovědnost za soulad se zákonem nelze přenášet na nahlízející, např. formou prohlášení („soulas s podmínkami prohlášení obecní kroniky“).

Jelikož ale zákon zveřejnění kroniky dalším přístupem či na internetových stránkách obce výslovně nezakazuje, je možno texty kroniky na internetových stránkách obce zveřejnit, avšak jen za předpokladu, že o zveřejnění rozhodne orgán obce (starosta, rada obce, zastupitelstvo obce) a bude vyžádán souhlas kronikáře se zveřejněním. Nejdůležitější podmínkou je ovšem soulad s legislativou vztahující se na ochranu osobních údajů (GDPR, zákon o zpracování osobních údajů č. 110/2019 Sb.), kterou většinou obce nejsou schopny naplnit (kroniky obsahují citlivé údaje, soupisy občanů a podobně). Přestože se snaží obce soulad s legislativou zajistit (např. formuláře se souhlasem o zpracování osobních údajů), je toto zajištění většinou pro potřebu zveřejnění na internetu nedostatečné (chybí doložka, že osoba, které se konkrétní údaj týká, souhlasí s publikací na internetu, navíc osoba může souhlas kdykoliv odvolat, což s sebou nese celou řadu technicko-administrativních problémů). Úřad pro ochranu osobních údajů proto zveřejňování aktuálních zápisů do kronik měst a obcí nedoporučuje.

Soupis domů a obyvatel je systematicky prováděnou operací s osobními údaji

V případě, že kronikář bude pro obec provádět jakýkoliv soupis domů či obyvatel dané obce, je třeba mít na zřeteli, že se jedná o systematicky prováděnou operaci s osobními údaji, na kterou se vztahuje platný zákon o zpracování osobních údajů.

Lze přitom citovat stanovisko Úřadu na ochranu osobních údajů, které si v roce 2016 vyžádala kronikářka obce Liblice Ivana Havlíková Folprechtová, v souvislosti s vydávanou knihou o jednotlivých domech v obci:

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) obdržel dne 15. listopadu 2016 Váš dotaz, zda musíte mít souhlas majitele nebo majitelů domu, jak jsou uvedeni v kronice z roku 1959, a v současnosti s uvedením jejich jména a příjmení v připravované knize domů v obci Liblice u Českého Brodu, z hlediska možného porušení zákona ... (o zpracování osobních údajů - pozn. redakce). K této věci Vám sděluji:

V případě soupisu všech domů v obci je uvedení jmen a příjmení všech majitelů těchto domů systematicky prováděnou operací s osobními údaji ve smyslu zákona (... o zpracování osobních údajů - pozn. redakce), která jako zpracování osobních údajů tomuto zákonu podléhá. Jména a příjmení majitelů nemovitostí jsou však osobními údaji oprávněně zveřejněnými v katastru nemovitostí, pro které zákon stanoví, že je lze zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů, tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.

V dotazu neuvádíte, z jakého zdroje budou čerpány údaje o současných majitelích. Pokud jejich zdrojem nebude katastr nemovitostí, ale Vaše osobní známost obce, nedojde ani k možnému rozporu se zákonem č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, který v § 53 stanoví, že údaje katastru lze užít jen k účelům uvedeným v § 1 odst. 2 tohoto zákona.

Vzhledem k minimálnímu rozsahu použití oprávněně zveřejněných údajů – jména a příjmení majitele nemovitosti a skutečnosti, že Kronika domů v obci Libice bude zřejmě určena pouze malému okruhu obyvatel této obce, lze konstatovat, že uvedením jmen a

příjmení majitelů nemovitostí v této kronice bez jejich souhlasu (...) by nedošlo k porušení tohoto zákona.

K tomu Ivana Havlínová Folprechtová dále sdělila:

Knihu jsem vydala a dodnes se mi nikdo neozval, že by měl problém s uvedeným jména. U každého domu jsem uváděla průběžné majitele, jak se mi je povedlo sehnat, až po současné majitele a u nich jsem uvedla jen jméno a příjmení, žádné upřesňující informace.

Interaktivní mapa připomíná pietní místa

Hlavní město si opět na jaře připomenulo začátek povstání, které osvobodilo Prahu z nacistického područí. I když bylo letošní výročí zastíněno omezeními spojenými s pandemií koronaviru, události z doby před 76 lety si lidé v metropoli mohli připomenout nejen symbolicky. Pietní místa bylo možné navštívit i osobně,

pokud byly dodržovány dostatečné rozestupy a hygienická opatření. Pomníčky ve svém okolí naši občané na interaktivní mapě, na které bylo možné uctít hrdiny, kteří bojovali a umírali za naši svobodu. Zapálit zde mohli také virtuální svíčku.

„Cílem interaktivní mapy pietních míst je znovu si připomenout všechny statečné muže a ženy, kteří bojovali i umírali za naši svobodu, a jejich významnou oběť, kterou položili během Pražského povstání. Tito hrdinové bránili naše hlavní město do poslední chvíle, než přijely zahraniční posily do už prakticky osvobozeného města,“ uvádí primátor hl. m. Prahy Zdeněk Hřib.

Při Pražském povstání mezi 5. a 9. květnem 1945 zemřely přibližně tři tisíce Čechoslováků, kteří se zapojili do tuhých bojů, byli zabiti při bombardování nebo je popravili nacisti.

„Považuji za důležité, aby naše historie a obzvláště takovéto zásadní milníky, jakým je

Pražské povstání, nezůstaly jen na stránkách učebnic. Životní příběhy hrdinů těchto dní připomínají pietní místa po celé Praze, mnohdy je ale míváme bez povšimnutí nebo o nich nevíme. V rámci letošního výročí se díky aplikaci můžeme třeba vydat po stopách našich hrdinů, vyprávět si o nich nebo jim zapálit skutečnou či virtuální svíčku, aby jejich odvaha neupadla v zapomnění,“ říká radní hl. m. Prahy pro oblast kultury Hana Třeštíková.

Vzhledem k pandemické situaci Praha žádné hromadné vzpomínkové akce při příležitosti výročí Pražského povstání a konce 2. světové války letos nepřipravila. Díky unikátní interaktivní mapě se však mohou lidé projít po pietních místech třeba v okolí svého bydliště, uctít památku padlých zapálením svíčky u pomníčku, nebo ji symbolicky alespoň zapálit online. Mapa obsahuje detailní informace o jednotlivých památnících, jejich přesnou adresu, charakter nebo například počet vzpomenuých osob. Na webu bude umístěno také počítadlo o tom, kolik lidí se do této akce zapojilo.

„Pražané letos mohou nově uctít památku obětí Pražského povstání symbolickým zapálením svíčky online, nebo si na mapě mohou vybrat pietní místo ve své blízkosti a na něm zapálit svíčku osobně. Díky tomu se nebudeme shlukovat na těch nejznámějších místech třeba v centru města a také je to příležitost dozvědět se něco o svém bezprostředním sousedství. Během vycházky si Pražané i návštěvníci metropole mohou stáhnout zdarma i pražskou aplikaci Prague histories, která živou formou zpracovává zásadní milníky naší historie,“ dodává Zdeněk Hřib.

Magistrát hl. m. Prahy zpracoval aktuální seznamy pietních míst na základě dat z Centrální evidence válečných hrobů Ministerstva obrany. V návaznosti na to Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy zpracoval data do interaktivní mapy. Praha vlastní k této aplikaci všechna licenční práva včetně souhlasu Ministerstva obrany s používáním dat z evidence válečných hrobů. Náklady na projekt byly minimální, neboť byl řešen v rámci organizací pražského magistrátu.

Odkaz na interaktivní mapu:

<https://app.iprpraha.cz/apl/app/pietni-mista-1945/>

Vít Hofman

Tiskový mluvčí Magistrátu hl. m. Prahy